

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST

Letnik LXXX.

Ljubljana, 30. novembra 1943.

Štev. 11.

Er erscheint monatlich — Jahr 1943 — Abonnement: Jährlich 25 Lire
Izhaja mesečno — Leto 1943 — Naročnina: 25 Lir letno

54.

Pastirsko pismo

o nevarnosti brezbožnega komunizma.

Predragi verniki! S svetim apostolom Judo Tadejem želim »usmiljenje vam in mir in ljubezen« in vam sporočam, da je sveti oče Pij XII. v veliki skrbi in ljubezni zadnje čase trikrat poslal poseben blagoslov vsem duhovnikom in vernikom škofije, ker ve, v kakih stiskah živite.

Tudi mene muči in razjeda težka skrb za vas, med katere me je Sveti Duh postavil za škofa, da vodim Cerkev božjo (Apd 20, 28), skrb za vaše duše in vaše zveličanje, pa tudi skrb za vaše zemeljsko življenje, za razmere, v katerih živite. Z vami delim veselje in žalost, z vami čutim nevarnosti in nesreče. Kar pa moram gledati in z vami doživljati zadnje mesece, presega vse, kar smo groznega in hudega med vojsko že preživeli in pretrpeli. Ne bom opisoval, koliko sijajnih mož in fantov je bilo pobitih, koliko slovenske krvi je bilo prelite, kolikim družinam uničeno vse imetje, koliko nepopravljive škode je bilo narodu narejene, še manj bi mogel opisati vso grozo, ki so jo duše pretrpele, vso žalost, ki je toliko src napolnila, da se je iz njih razlila v vsa srca, ki so zmožna sočustvovanja z nesrečo bližnjega. Vi, dragi verniki po Dolenjskem in Notranjskem, ste sami vse to doživeli; ljubljanski verniki pa morejo vprašati tisoče beguncev, ki so pribežali v mesto, da rešijo vsaj golo življenje in najdejo za svoje zbegane duše tolažbe pri Mariji Pomagaj v stolnici.

Kdo je vas, dragi verniki, pahnil v to nesrečo, ki je tako velika, da narodu že grozi naravnost pogin? To je storil največji in najnevarnejši sovražnik krščanskih narodov: brezbožni komunizem, ki je pri nas z narodnimi gesli mnoge prevaral in se pod krinko osvobodilne fronte in narodne osvobodilne vojske skuša polastiti oblasti, da bi do konca dovršil svojo krvavo revolucijo in družbo po brezbožnih načelih uredil, kakor je to storil povsod, kjer je mogel priti vsaj začasno do oblasti. On je glavni krivec vsega gorja, ki ga je povzročil ali sam naravnost, ali pa ga je posredno izzval.

Moja sveta dolžnost je, da vam kot škof in nadpastir vaših duš spregovorim o brezbožnem komunizmu, ga vam v kratkih besedah pokažem, kakršen v resnici je, v kolikor ga že itak niste okusili, in da vas pred njim in njegovimi zvijačami svarim, da ne padete v njegove zanke in svojih duš ne pogubite.

Vem, da mi bodo zagovorniki komunizma in še nekateri zaslepljeni katoličani očitali, da se s tem pastirskim pismom vmešavam v politiko, kar ni zadeva škofa in kar ne spada v cerkev. Toda, predragi verniki, boj proti brezbožnemu komunizmu ni politika, ampak verska zadeva, saj se vendar tiče vere v Boga, torej najbolj osnovne resnice vsake vere, posebno še naše krščanske vere. Zavračati brezbožne nauke, braniti resnice naše svete vere je verska zadeva in verska dolžnost, to pač spozna vsak, ki ima zdravo pamet.

Da zavračajo verske zmote in branijo svetinje krščanske vere, so papeži, nezmotljivi učitelji verskih resnic, nastopali proti komunizmu takoj, ko se je prvič pokazal. Ni samo zadnji papež Pij XI. ponovno, resno in slovesno obsodil brezbožnega komunizma, že pred skoraj sto leti, leta 1846., je Pij IX. svečano obsodil brezbožni in že naravnemu pravu skrajno nasprotni nauk komunizma. In pred 65 leti (l. 1878.) je Leon XIII. označil komunizem, ki hujska ljudske množice v brezboštvo, za »smrtonosno kugo, ki se razleza po notranjščini človeške družbe in jo spravlja v skrajno nevarnost«.

Kakor vidite, cerkvena obsodba komunizma ni nič novega; takoj ko se je brezbožni nauk komunizma pojavil, so budni namestniki Kristusovi na zemlji vernike opozorili na pogubno zmoto. Slovenci se tedaj niso dosti zmenili za take obsodbe, ker komunizma med njimi še nihče ni poznal. Saj še pred nekaterimi leti verniki niste razumeli, zakaj smo duhovniki razlagali zmote komunizma in svarili pred njegovo brezbožnostjo, ker so komunisti znali spretno skrivati svoje pogubno delovanje, zlasti svoje brezbožne nauke, ki bi bili tedaj verne Slovence odbili. Danes brezbožni komunizem med nami ni več zakrinkan, pokazal je svoj pravi obraz. Danes tudi njegovi pomočniki v osvobodilni fronti ne tajijo več svojega sodelovanja, marveč javno in jasno izjavljajo, da so popolnoma edini in enotni v vseh ciljih s komunistično stranko, to se pravi po domače rečeno, da pomagajo brezbožnemu komunizmu do vlade in oblasti nad vernim slovenskim ljudstvom. Zaradi tega sem po svoji službi dolžan, da brezbožni komunizem znova in še enkrat na ves glas obsodim in na njegovo strašno nevarnost slovenski narod v svoji škofiji opozorim. In če bodo Slovenci tudi izven moje škofije te besede poslušali in si jih k srcu vzeli, bo prav in le njim samim v korist.

Komunizem je brezbožen že po svoji temeljni ideji ali zamisli, ki je materializem, to je naziranje, da obstoji samo snov, ni pa duha in nič duhovnega. Iz te svoje osnovne misli komunizem tají Boga, neumrljivo dušo, večno življenje po telesni smrti in odgovornost pred večnim Sodnikom, ki ga po njegovem nauku ni. Zaradi tega ne priznava božjih zapovedi in se jim ne pokori. Za komunista obstoji le to bedno minljivo življenje na zemlji, tu si skuša ustvariti raj, po smrti ga zanj ne bo. Četudi so doslej vsi poizkusi, napraviti na zemlji raj, klavrno spodleteli in morajo spodleteti, ker brez Boga raja ne more biti, vendar komunizem trdovratno trdi, da bo na zemlji raj, kadar bo s svojimi načrti popolnoma zmagal, a prav gotovo bo tedaj na zemlji nastal pravi pekel. Ker komunizem svojih načrtov ne more izvesti, dokler ljudje še verujejo v Boga in se zavedajo odgovornosti pred Bogom za svoja dejanja, zaradi tega vero in Cerkev preganja in jo skuša z vsemi sredstvi uničiti; vero imenuje opij za ljudstvo. Opij je sladak strup, ki človeka omami in ga zaziblje v sladke sanje, a mu jemlje moči in veselje za delo, tako, pravi komunizem, vera napolnjuje človeka z upanjem na lepše življenje po smrti in hromi njegovo delavnost, s katero bi si mogel že tu na zemlji ustvariti to, kar pričakuje v večnosti. Tako trdi komunizem, pa čeprav zgodovina

in vsakdanja izkušnja prav narobe uči, da namreč vera v Boga in upanje na večnost človeka usposobi za največje žrtve in za junaško zvestobo v izpolnjevanju obče človeških in posebnih poklicnih dolžnosti.

Komunizem je brezbožen v svojem delovanju. Kjer koli so komunisti mogli urediti družbo po svoji zamisli — najbolj sodobno in temeljito so to storili v sovjetski Rusiji — povsod so zavrgli vse temelje, ki jih je Bog postavil za pravilno, pravično in srečno ureditev človeške družbe. Naj kratko omenim samo nekaj primerov.

Osnovna edinicca človeške družbe, države in naroda je družina, kateri je Bog posvetil posebno pozornost. Postavil jo je na najtrdnjši temelj četrte božje zapovedi, odprl ji v zakramentu svetega zakona ne-usahljive studence svoje posebne nadnaravne pomoči v bogatih dejanskih milostih in ji dal neminljiv vzor v nazareški družini, v kateri je živel učlovečeni Sin božji, Jezus Kristus. Kako svetlo in sveto je življenje v družini po božji zamisli!

Komunizem pa, »ki zanikuje in zavrača vse, kar je človeškemu življenju svetega«, kakor pravi Pij XI., je napravil zakon in družino za zgolj svetno ustanovo, ki nima nobene npravne in pravne stalnosti. Zena je zaradi popolne osamosvoje odvezana dolžnosti do družine in do doma; odtegnjena je domačemu življenju in skrbi za otroke ter vržena kakor mož v nemirno javno življenje in v skupno industrijsko delo, skrb za ognjišče in otroke pa naj bi prevzela komunistična družba. Komunizem odreka staršem pravico do vzgoje otrok; to pravico si lasti popolnoma le brezbožni komunizem.

Po členu 124. sovjetske ustave iz leta 1936. je šola ločena od Cerkve. To se pravi, po komunistični zakonodaji je v šoli prepovedan vsakršen verski pouk, verska vzgoja je povsem nemogoča. Kristus pravi: »Pustite otrocičem, naj prihajajo k meni, in ne branite jim, zakaj takih je božje kraljestvo« (Mk 10, 14) in s tem ukazuje staršem, vzgojiteljem, učiteljem, da naj otroke že od nežne mladosti dalje vodijo k njemu, jim odpirajo poznanje Boga in njegovih zapovedi, jih navajajo ljubiti Boga nad vse in bližnje kakor same sebe — komunizem pa z vsem možnim nasiljem to zabranjuje, ne pusti, da bi se otrokom oznanjale verske resnice, pač pa zahteva, da jih poučujejo v brezboštvo in vzbujajo v njih sovraštvo do vsega, kar je božjega.

Jezus je dal svoji Cerkvi po apostolih ukaz: »Pojdite in učite vse narode... učite jih spolnjevati vse, kar koli sem vam zapovedal« (Mt 28, 19. 20), komunisti pa s silo zabranjujejo izvrševanje tega ukaza. Sicer danes pri nas skušajo lahkoverne katoličane varati in jim pripovedujejo, da je v sovjetski Rusiji vera in Cerkev popolnoma svobodna, ločena pač od države, a s tem le osvobojena tistih vezi, s katerimi oblast v drugih državah Cerkev samo ovira v njenem delovanju, tako osvobojena se more neovirano posvetiti svoji zgolj duhovni službi. Tako pravijo komunisti pri nas, v sovjetski ustavi pa je drugače napisano: »Vsem državljanom je priznana svoboda opravljanja verskih obredov in svoboda protiverske propagande« (čl. 124). Na prvi pogled se to ne zdi nič hudega. A pazite in nekoliko razčlenite vsebino te zakonske odredbe, pa se vam bo pokazala vsa brezpravnost Cerkve in vere. Kakšno svobodo priznava komunistična ustava vernikom, t. j. tistim, ki so še verni? Svobodo opravljanja verskih obredov, to se pravi, maševati, deliti zakramente, če kdo želi, vršiti obrede velikega tedna in podobno. Take obrede pa sme in more opravljati le duhovnik. Ker pa so duhovnike po večini pobili ali poslali na prisilno delo, posebno še katoliške duhovnike, je ta svoboda postala v večini krajev brezpredmetna, saj ni nikogar, ki bi bil po cerkvenih

predpisih upravičen in posvečen, opravljati verske obrede. Ni pa dana svoboda verske propagande, to je učenja vere po ukazu Jezusovem. Opravljati verske obrede smejo, če je duhovnik na razpolago in če imajo verniki denar, da plačajo visoko najemnino za uporabo cerkve, pridigati, učiti, razširjati vero pa ne smejo. Jezusov ukaz se v komunistični državi ne more in ne sme izvrševati!

Dana pa je svoboda protiverski propagandi. Vidite vso zlobnost komunistične zakonodaje! Verska propaganda z besedo ali tiskom ni dovoljena, protiverska pa je popolnoma svobodna in uživa vsakršno podporo države. Bog mora molčati, satan pa sme povsod na glas govoriti. V šoli o Bogu, o Kristusu ne sme biti niti besedice, protiverski pouk pa je ukazan, brezboštvo je poseben šolski predmet. Takšna šola in vzgoja je tudi slovenskim komunistom cilj, pa jim nekateri zapeljani katoličani še pomagajo, da bi takšno šolo in vzgojo tudi našim otrokom vsilili. Po svoji vesti in pod smrtnim grehom je vsak vernik, posebno še starši, dolžan z vsemi močmi odklanjati brezbožno vzgojo in vse storiti, da komunisti tega cilja pri nas ne bodo dosegli.

Ker komunizem božje zapovedi zametuje in na odgovornost pred Bogom ne veruje, zopet govori Pij XI., »se ničesar ne plaši, ničesar ne boji«, da svoj cilj doseže. Vsa sredstva rabi, nič mu ni greh, z lažjo, ropi in umori, z nečloveškim strahovanjem in nasiljem skuša priti do svojih ciljev. Koliko je med vami, dragi verniki, takih, ki so te brezbožne in nečloveške načine komunistov na sebi občutili in bodo boleče posledice še dolgo nosili. Vam ni treba še nadalje razlagati, kako deluje brezbožni komunizem, doživeli ste sami; ni vam treba utemeljevati, da bi verovali svarilom Cerkve, skusili ste na sebi vso strahotno resničnost brezobzirne borbe brezbožnega komunizma. *26. XII. 1943. Lini vrb*

Komunistično brezboštvo je borbeno. Ne zadovolji se s tem, da nekateri zametujejo vsako vero v Boga, drugi pa delajo in žive po svoji veri, ampak z vsemi sredstvi razširja brezboštvo in se z vso silo bori zoper vero, najhuje zoper krščansko vero in katoliško Cerkev. Komunizem je začel borbo zoper vero z neukrotljivo silo do popolnega uničenja vsake vere v Boga. Mi verujemo božji besedi, da peklena vrata ne bodo premagala Cerkve, da ostane Jezus po svoji obljubi pri nas do konca sveta, da bo končno zmagal Kristus nad vsemi brezbožnimi silami — pa vendar ne smemo nedelavni stati in čakati božje zmage, ko medtem morda v našem narodu komunizem uniči vero v dušah ljudi, ki bi se potem pogubili. Prva dolžnost vsakega katoličana, ki še hoče ostati član Cerkve, skrivnostnega Kristusovega telesa, je ta, da se odločno postavi zoper komunizem in ga na noben način v nobeni stvari ne podpira. Če je papež Pij XI. v okrožnici o obnovi družabnega reda zapisal: »Nihče ne more biti ob enem dober katoličan in zares socialist«, potem velja to še mnogo bolj za brezbožni komunizem in moramo postaviti to čisto jasno in določno načelo: Nihče ne more biti ob enem katoličan in komunist. Ali katoličan ali komunist, oboje hkrati ne more nihče biti! Brezboštvo in vera v Boga sta nezdržljiva kakor ogenj in voda. Kdor je komunist, ni več kristjan. Kdor prostovoljno podpira komunizem in mu s tem pomaga doseči njegove brezbožne cilje, ta podpira borbeno brezboštvo in zato smrtno greši, huje kakor bi grešil s krivoverstvom, in se je sam izločil iz živega krščanskega občestva vernikov v Cerkvi. Sodelovanje z brezbožnim komunizmom je brez greha nemogoče. Papež Pij XI. opozarja še na škodo, ki jo sodelovanje s komunizmom povzroča krščanski kulturi, in pravi: »Prav v nobeni reči ne bo s komunizmom sodeloval, komur je mar krščanske kulture.« Ta opomba

papeževa je namenjena predvsem onim, katerih misel na greh ne bi oplasila, ker pač niso toliko vestni kristjani, pač pa bi radi ohranili krščansko kulturo, ki jo občudujejo in ljubijo. Za vestnega katoličana, ki po zapovedih božjih živi, je načelno vprašanje jasno odločeno, da nima več nobenega dvoma.

Pred to izbiro: katoličan ali komunist, je že marsikdo, ki hoče ostati katoličan in ohraniti vero v Boga, razočaran vzdihnil: »Ah, škoda, ko pa komunizem delovnemu ljudstvu toliko dobrega prinaša in pravo rešenje obeta. Cerkev pa delovnemu ljudstvu ne privošči zboljšanja težkega položaja.« Gotovo ste take in podobne očitke že slišali. Kako neresnični in krivični so!

Že pred polstoletjem je papež Leon XIII. v svoji znameniti okrožnici o delavskem vprašanju eden prvih na osnovi naravne pameti in božjega razodetja pokazal rešilno pot za pravično in vsestransko zadovoljivo rešitev zamotanega socialnega vprašanja in dovolj jasno povedal, kaj ima storiti Cerkev, kaj država, kaj delodajalci in kaj delavci sami. Nekaj se je storilo, vse pa še ne. Zato je po štiridesetih letih papež Pij XI. izdal novo okrožnico, v kateri nadaljuje in spopolnjuje Leonov nauk o obnovi družabnega reda in njegovi usovršitvi po evangeljskih načelih. O vseh vprašanjih, ki tarejo delovno ljudstvo, je podal jasen nauk in pokazal, kako se morejo pravilno rešiti.

Prav tako se je zavzel za pravo preureditev družbe in še posebej za delovne stanove sedanjí papež Pij XII. Na lanski božični večer je vsemu svetu izpovedal, da bi Cerkev zatajila sama sebe in bi prenehala biti mati, če bi bila gluha za bedo človeštva. Seveda Cerkev ne more sama neposredno in podrobno reševati vseh socialnih in gospodarskih vprašanj, ki jih bodo morale države rešiti, a Cerkev more in mora razlagati tista temeljna načela, ki brez njih rešitev ni mogoča, in varovati človeštvo tistiñ zmot in zmed, ki neizbežno tirajo narode in posameznike v pogubo. Pij XII. je glasno oznanil tista osnovna načela, ki morajo zavladati v človeški družbi, če naj se reši vesoljnega potopa. Obenem kliče papež na križarsko vojsko za novo boljše družbo, za nov in boljši družabni red, za red pravice in ljubezni. Če bi tisti, ki vladajo narodom, ne prezirali naukov in materinskih opominov Cerkve, bi socialne revolucije ne bile niti potrebne niti možne. Cerkev ne zadržuje in ne ovira rešitve delovnega ljudstva, ampak ga podpira in kaže pravo pot in resno opominja vse, ki so za to poklicani in sposobni, da njene nauke, sloneče na božji besedi, izvedejo in napravijo nov, boljši in pravičnejši družabni red.

Dolžnost katoličanov pa je, da študirajo socialna vprašanja v luči cerkvenega nauka in te nauke pod vodstvom avtoritete, od Boga ustanovljene v katoliški Cerkvi, kar moči širijo. To dolžnost hvalevredno spolnjujejo že mnoge organizacije in skupine pri nas; naj ne prenehajo, marveč še pomnožijo svojo vnemo, »da se bo v vseh družabnih krogih vedno bolj pospeševala socialna izobrazba in da se bodo socialni nauki Cerkve tudi med delavske sloje bolj in bolj širili«, pravi papež Pij XI. Tako bodo ljudje spoznali, da za dvig in zboljšanje življenjskih razmer delovnega ljudstva ni treba komunizma, ki oropa človeka vere v Boga, mu zapre pot v zveličanje in ga tako pahne v večno nesrečo — to pa človeku, ki ima za Boga ustvarjeno in po njem hrepenečo dušo, poruši temelj tudi zemeljske sreče in zadovoljnosti. S tem pa smo že načeli vprašanje, kaj moramo katoličani storiti v borbi zoper brezbožni komunizem.

Prva naša dolžnost je, da ne smemo molčati o komunizmu, o njegovih zmotah in nevarnih ciljih. Papež zelo obsoja zaroto molka, ki mirno pusti, da komunizem skrivaj izpodkopava vero in krščansko kul-

turo. Molčati o komunizmu in njegovi nevarnosti, je greh zoper ljubezen do Boga in do bližnjega. Zelo se motijo tisti, ki mislijo, da morajo iz ljubezni molčati. Tako krivo pojmovana ljubezen ni krščanska krepost, marveč slabost in greh.

Papež nas poziva, da moramo zoper komunizem govoriti, zavračati zmote in poučevati zaslepljene in tiste, ki so v nevarnosti, da se vdajo varljivim zmotam brezbožnega komunizma. Papež Pij XI. v svoji okrožnici o brezbožnem komunizmu našteva, kaj in o čem moramo govoriti bodisi z živo besedo bodisi s tiskom: pojasnjevati socialni nauk Cerkve, odkrivati natančno in obširno nakane nasprotnikov, podajati proti njim orožje, ki se je drugod najbolj izkazalo (tam, kjer so si že pridobili izkušnje v zmagoviti borbi zoper komunizem), predlagati, kako bi bilo mogoče preprečiti slepivo agitacijo komunistov, ki so z njo premamili že mnogo ljudi tudi dobre vere. Tako papež. Za katoličana je to dovolj, o teh dolžnostih med katoličani ne more biti več dvomov. Posebno veže dolžnost govoriti in poučevati tiste, ki so kakor koli soudeleženi pri učiteljstvu Cerkve in ki so dolžni vzgajati mladino. Predvsem smo to duhovniki, ki smo od Boga postavljeni za učitelje božjih resnic, ki jih je Jezus izročil Cerkvi in ki imamo od papeža in škofov pooblastilo in poslanstvo za to. Moramo govoriti, četudi bi nas nekateri ne marali poslušati ali nas bi zaradi tega preganjali ali nam s smrtjo grozili. Svojo od Boga naloženo dolžnost moramo storiti, da ne bomo pred večnim Sodnikom odgovorni za to, če bi zaradi našega molka duše zapadle brezboštvu.

To dolžnost imajo starši in vsi drugi vzgojitelji, ki v šolah ali zavodih namesto staršev mladino uče in vzgajajo. Kako strašno odgovornost imajo, kako huda kazen jim preti, če po njihovi malomarnosti, napačni dobroti in obzirnosti ali v strahopetnem molku puste, da se njim izročeni gojenci pohujšujejo in z brezbožnimi idejami komunizma zapeljujejo. Gospod Jezus sam napoveduje najhujšo kazen, kdor pohujša katera teh malih, ki vanj verujejo (Mt 18, 6).

Nadalje papež poziva k delom krščanske ljubezni. Krščanska ljubezen ni popustljivost v načelih in resnicah, ampak na trdnem temelju resnice pomoč vsem ubogim in pomoči potrebnim, bodisi da so v telesni stiski, bodisi da tavajo v zmoti in so potrebni pouka in razjasnitve resnice. Koliko je ubogih, vsega imetja oropanih zdaj med nami, oropanih od tistih, ki so prišli nad nje s pretvezo, da jim dosedanje bedno stanje zboljšajo. Tu ima dejavna in junaško kreпка krščanska ljubezen široko polje. Poprimite vsi, prav vsi, da pokažete to dejavno ljubezen, zajeto iz Jezusovega Srea, da bodo trpeči spoznali, da krščanstvo še ni izgubilo svoje moči. Zlasti opominjam premožnejše vernike, ki jim je bilo imetje še ohranjeno, da se v stiski sedanjosti zase in za svoje omejijo in živijo v večji skromnosti kot doslej, da bodo mogli bolj uspešno priskočiti na pomoč tistim svojim bližnjim, ki so ob vse in nimajo ne stanovanja, ne hrane, ne obleke.

Ljubezen do bližnjega pa ne ostane samo pri tem, da pomaga bližnjemu v telesni stiski, ampak gleda tudi na dušne nevarnosti, v katerih se bližnji nahaja. Zmote brezbožnega komunizma so zveličanju duš tako zelo nevarne kot dandanes malokaj drugega. Ljubezen do teh duš, ki so v nevarnosti, da se večno pogube, nas mora siliti, da se žrtvujemo in vse storimo, kar moremo, da z naravnimi in nadnaravnimi sredstvi iztrgamo te duše iz zmot in jih pripeljemo na pot zveličavne resnice.

V borbi zoper brezbožni komunizem, ki obeta razočaranemu delavcu socialno obnovo, moramo pa seči vse globlje. Pred tako zaželeno socialno obnovo mora po besedi Pija XI. namreč iti »obnova krščanskega duha, katerega je bedno zgubilo toliko ljudi, ki se ukvarjajo z gospodarstvom.« Brez te duhovne obnove »bodo vsi poskusi socialne obnove zaman in se bo gradila vsa stavba ne na skalo, ampak na sipki pesek.« Te duhovne obnove komunizem ne daje, ampak še zadnje sledove vere ubija. V borbi zoper brezbožni komunizem je »poglavitni pomoček in podlaga za vse druge pomočke resnična obnova zasebnega in javnega življenja po evangeljskih načelih.« Uvideli ste že sami, dragi verniki, potrebo take duhovne obnove in se je v tem pogledu že mnogo lepega in tolažilnega storilo in mesec za mesecem se več stori, saj mnoge duše kar hrepene po tem, da bi jih kdo vodil v globlje spoznanje verskih resnic in v vedno popolnejše krščansko življenje. A še vedno je dovolj takih, ki so katoličani samo po imenu, kakor jih papež Pij XI. imenuje, ki se niso še nič potrudili, da bi si skušali pridobiti globoko notranje versko prepričanje in s tem prepričanjem spravili v sklad tudi svoje življenje.

K temu apostolskemu delu zoper brezbožni komunizem kliče papež za duhovniki »naše ljube sinove laike, ki se bojujejo v vrstah Katoliške akcije«. »Katoliška akcija, ki se bori, da bi Jezus Kristus gospodoval ne le v posameznikih, temveč tudi v družinah in državah, vrši prav v tem pravi socialni apostolat.« Ob Katoliški akciji pa se morajo boriti zoper nevarnost brezbožnega komunizma vsa druga verska združenja, kakor Marijine družbe, Tretji redovi in podobna, ki imajo namen, da vodijo svoje člane k popolnejšemu krščanskemu življenju in jih tako temeljitejše usposabljujejo za apostolsko delovanje. Od vseh teh pričakuje Bog in njegova Cerkev, da bodo tudi med našim narodom vodili resno in odločno borbo zoper to največjo nevarnost današnjega časa, navdahnjeni od tiste prave ljubezni, ki ljubi duše in ne pusti, da bi jih brezboštvo odtrgalo od Boga, in ki ljubi Boga in ne more trpeti, da bi brezbožniki Bogu jemali češčenje, ki so mu ga vsi ljudje dolžni.

Toda s svetim očetom moram vas, dragi verniki, še opozoriti, da naša sveta borba za vero v Boga in za zveličanje vseh duš našega naroda ne bo mogla biti zmagovita brez posebne pomoči božje in priprošnje božje Matere Marije. Zato moramo svojo borbo podpirati z molitvijo v duhu pokore. Ko so apostoli nekaj vprašali Gospoda, zakaj niso mogli iz obsedenega človeka izgnati hudega duha, jim je Gospod odgovoril: »Ta rod se ne izžene drugače ko z molitvijo in postom« (Mt 17, 20). Z molitvijo in pokoro morajo v tej borbi pomagati vsi brez izjeme, zlasti še nedolžni otroci in bolniki, ki za drugačno borbo s študijem, s poučevanjem in z deli ljubezni niso sposobni. Čeprav sem vas, dragi verniki, že večkrat pozival k molitvi v duhu pokore, vas zopet vabim in prosim, ne nehajte, ampak še podvojite svoje molitve v trdnem zaupanju, da Bog naših prošenj, ki mu jih po rokah Marije Pomagaj izročamo, ne bo zavrgel.

Ne smemo pa pozabljati moliti za spreobrnjenje vseh zaslepljenih svojih rojakov, ki so ali pravi brezbožni komunisti ali pa njihovi pomočniki ali pa v nevarnosti, da postanejo pravi brezbožniki. Usoda njihovih neumrljivih duš nam je pri srcu, tudi njim želimo, da bi nekoč Boga gledale in uživale. Na nje naslavljam dobesedno očetovski opomin, ki ga jim je poslal papež Pij XI.: »Preden pa končamo to okrožnico, želimo nagovoriti še tiste sinove, ki so že bedno okuženi s komunizmom ali pa blizu tega, da se okužijo. Kakor prisrčno prosimo nje,

naj poslušajo besede ljubečega očeta, tako pa tudi goreče prosimo Boga, naj jih razsvetli in odvrne s spolzke poti, ki vodi v žalostno pogubo, in da spoznajo in priznajo Jezusa Kristusa, edinega Odrešenika človeškega rodu: 'Zakaj nobeno drugo ime pod nebom ni dano, da bi se mogli v njem zveličati' (Apd 4, 12).«

V borbi zoper brezbožni komunizem moramo biti vsi verni katoličani popolnoma edini in složni. Zato ponavljam resni opomin papeža Pija XI., ki ga je v svoji okrožnici o brezbožnem komunizmu naslovil na vse vernike in ki v sedanji naši narodni stiski vprav nam posebno velja: »Vse sinove Cerkve,« tako pravi papež, »katerega koli stanu in naroda, katere koli skupine zopet in zopet nujno opominjamo, naj bodo, kar le moči, složni. Že večkrat so Naše srce z bolestjo napolnili prepiri med katoličani, ki nastanejo dostikrat iz praznih vzrokov, a imajo neredko žalostne posledice, ko se bore med seboj sinovi iste matere Cerkve. Tako dobe prevratni ljudje, ki jih sicer ni toliko, usodno priliko, da te prepire netijo in dosežejo to, česar si tako žele, da namreč katoličane druge proti drugim nahujskajo.« Končno papež opozarja na veliko odgovornost, ki jo imamo, da vzdružujemo med seboj edinost in enotnost mišljenja in ravnanja, in kar preteče pravi: »Tisti, ki netijo prepire med katoličani, si nalagajo strašno odgovornost pred Bogom in Cerkvijo.« Ne pustimo torej, da bi komunisti med nas katoličane vnesli neslogo in prepir, kar bi koristilo njihovim brezbožnim ciljem.

Predragi verniki! V kratkih orisih sem vam opisal nevarnost brezbožnega komunizma in vašo krščansko dolžnost, boriti se z vso odločnostjo in doslednostjo zoper to nevarnost, ki grozi vašim dušam in tudi vašemu zemeljskemu življenju. Govoril sem samo z verskega stališča, nisem se spuščal v politična in gospodarska vprašanja. Kot verni katoličani, ki verujemo v Boga, v večnost in se zavedamo odgovornosti pred večnim Sodnikom, moramo načelno in brezpogojno obsojati komunizem in storiti v ponižnem zaupanju v božjo pomoč vse, kar moremo, da odklonimo od svojega ljubljenegega naroda nesrečo brezbožnega komunizma in od tega malega kotička Evrope, kjer prebivamo, nevarnost boljše vizma, ki bi uničil krščansko kulturo. Bog nam pomagaj po Mariji, naši Materi in Kraljici. Amen. *el. mi. ad. 16. 1. 44. 8-*

V Ljubljani, na god sv. apostola Andreja, dne 30. novembra 1943.

† **Gregorij,**
škof.

Vsebina: 54. Pastirsko pismo o nevarnosti brezbožnega komunizma.

Herausgeber — Izdajatelj: Škofijski ordinariat (Ignacij Nadrah). — Verantwortlicher Redakteur — Odgovorni urednik: Jože Jagodiec. — Gedruckt bei Ljudska tiskarna in Ljubljana — Tiska Ljudska tiskarna v Ljubljani (Jože Kramarič).